

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/142/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121010535
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriána Považanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121010535.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Adriány Považanovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci obžalovaného Y. X., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 19. januára 2022, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 18.10.2021, sp. zn. 0T/50/2021, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného Y. X., nar. XX.XX.XXXX v U. T., trvale bytom P. H. XXXX/XX, M.

o d s u d z u j e

podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, veta pred čiarkou, ods. 2 Tr. zák., § 57 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. d), j), l) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák. na p e
ň a ž n ý t r e s t vo výmere 800,- (osemsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. obžalovanému pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu u
s t a n o v u j e náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. d), j), l) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák. obžalovanému
u k l a d á trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 (dva) roky.

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica uznal obžalovaného Y. X. rozsudkom zo dňa 18.10.2021, sp. zn. 0T/50/2021 vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 10.07.2021 v čase o 04:05 h ako vodič viedol po predchádzajúcom požití alkoholu motorové vozidlo továrenskej značky G. S3 evidenčného čísla M.-XXxEC po ulici Na W. v U. U. smerom malý kruhový objazd pri P. Y., kde bol na ulici Na W. v U. U. zastavovaný hliadkou PZ, čo nerešpektoval a dal sa s vozidlom na útek, kde odbočil do podzemných garáží pri P. Y. v U. U., kde bol chytený hliadkou OO PZ Banská Bystrica - západ a pri kontrole bol okrem iného vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške na zistenie, či nie je pod vplyvom alkoholu, ktorú neodmietol a prístroj AlcoQuant 6020 plus č. G mu po

prefúknutí dňa 10.07.2021 v čase o 04:18 h nameral hodnotu 0,67 mg/l alkoholu v dychu, opakovanú dychovú skúšku vykonal dňa 10.07.2021 v čase o 05:20 h rovnakým prístrojom s výsledkom 0,64 mg/l alkoholu v dychu.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. d), j), l) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 56 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 600,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. mu bol ustanovený pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 20 dní. Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. v spojení § 36 písm. d), j), l) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 15 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal včas, t. j. v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor proti výroku o treste v neprospech obžalovaného, a to najskôr stručným písomným podaním zo dňa 20.10.2021, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 21.10.2021. Takto podané odvolanie písomne odôvodnil podaním zo dňa 23.11.2021, doručeným okresnému súdu dňa 24.11.2021. Argumentoval, že po vyhodnotení všetkých dôkazov zabezpečených v priebehu trestného stíhania a posúdení osoby obžalovaného a okolností spáchania skutku považuje uložený trest za neprimerane nízky. Citoval obsah ustanovení § 34 ods. 1, 4 Tr. zák. Tieto ustanovenia predstavujú primárne zásady, ktorých účelom je ochrana spoločnosti pred páchatelom trestného činu, vyjadrená vo forme represie. Cieľom uplatňovania zásady ustanovenej v § 34 ods. 1 Tr. zák. je uložiť páchatelovi trestného činu trest, ktorý by mal byť určitou formou odplaty spoločnosti, a to vo forme ujmy na právach odsúdeného a o zabránenie v páchaní trestnej činnosti a o prevenciu v podobe individuálnej prevencie, t.j. pôsobenia na odsúdeného sankciou tak, aby v budúcnosti viedol riadny život. Pri ukladaní trestu je dôležité hodnotiť osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Pri určovaní výmery trestu súd prihliadne aj na okolnosti spáchania skutku. Pokiaľ ide o osobu obžalovaného, je potrebné pri ukladaní trestu prihliadnúť na nasledujúce okolnosti:

Zo zabezpečených dôkazov - evidenčnej karty vodiča bolo zistené, že obžalovanému bol vydaný vodičský preukaz dňa 01.03.2019. Z predmetnej evidenčnej karty vodiča a výpisu z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva tiež, že za pomerne krátku dobu, po ktorú má obžalovaný vodičský preukaz, sa dopustil celkom šiestich priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a to 14.08.2019, 07.06.2020, 09.06.2020, 25.11.2020, 02.12.2020 a 15.05.2020. Je zrejmé, že priebežné ukládanie sankcií za spáchané priestupky nespĺnili u menovaného svoj účel vo forme individuálnej prevencie, keďže sa priestupkov dopúšťal opakovane v pomerne krátkom čase a nakoniec to bola dňa 10.07.2021 jazda pod vplyvom alkoholu, ktorý skutok je predmetom tohto konania.

Súd má povinnosť tiež prihliadnúť na okolnosti, za akých bol skutok spáchaný. Z výsluchu svedka J.. M. R., policajta OO PZ západ, ktorý v predmetný deň vykonával hliadkovú službu vyplýva, že pri zastavovaní OMV G., TEČ: M. XXX EC, ktoré viedol obžalovaný, tento nerešpektoval pokyn policajta a začal s vozidlom unikať smerom k spodným garážam v P. Y., následne vodič vyskočil z auta, preskočil bránu a utekal ďalej, kde ho zastavila hliadka SBS. Následne bola zistená jeho totožnosť a bol podrobený dychovej skúške, ktorá preukázala hodnotu 0,67 mg/l alkoholu v dychu. Posudzujúc uvedené skutočnosti je toho názoru, že súd uložil obžalovanému neprimerane nízky trest zákazu činnosti, ktorý vzhľadom na osobu obžalovaného nespĺní účel trestu a nie je uložený v súlade s uvedenými zásadami pre ukládanie trestu. V nadväznosti na všetky uvedené skutočnosti považuje aj uložený peňažný trest vo výške 600,- Eur a náhradný trest odňatia slobody v trvaní 20 dní za neprimerane nízky.

Okresný súd pri ukladaní trestu priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. z dôvodu, že nebol doposiaľ odsúdený. Vzhľadom na spáchanie uvedených priestupkov je toho názoru, že priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti nebolo zákonné. Aj s prihliadnutím na ďalšiu poľahčujúcu okolnosť, a to podľa § 36 písm. l) Tr. zák. je však potrebné posudzovať uložený trest za neprimerane nízky. Len uložením dlhšieho trestu zákazu činnosti bude naplnený účel trestu vo vzťahu k individuálnej prevencii u obžalovaného.

Záverom svojho odvolania navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o uložení trestu zákazu činnosti a peňažného trestu a rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové

vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní minimálne 30 mesiacov a peňažný trest vo výške 1.000,- Eur s primeraným náhradným trestom odňatia.

K odvolaniu okresného prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, a to podaním zo dňa 05.01.2022, doručeným krajskému súdu dňa 18.01.2022. Uviedol, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, zákonný, spravodlivý a uložený trest za primeraný. Trvá na skutočnostiach uvádzaných tak v písomných podaniach, ako aj v prednesoch na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa sa náležitým spôsobom vysporiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami vykonanými a prezentovanými v predmetnej trestnej veci a v súlade s vykonaným dokazovaním postupoval aj pri výroku o treste, týkajúcom sa jeho osoby. Svoje rozhodnutie v celom rozsahu odôvodnil, dal v ňom odpoveď na všetky otázky, resp. sa vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré uviedol prokurátor v podanom odvolaní, náležite sa vysporiadal so skutkovým stavom, pričom boli dodržané a rešpektované všetky zásady ukladania trestov.

Nestotožňuje sa s tvrdením prokurátora o nesprávnosti uloženia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák. Okresný súd uviedol dôvody priznania všetkých poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. d), j), l) Tr. zák., navyše spáchanie priestupkov v cestnej premávke samé o sebe nebráni uloženiu danej poľahčujúcej okolnosti a rovnako vzhľadom na ich charakter, tieto nemali vplyv na vyslovenie, že viedol pred spáchaním skutku riadny život, súdom predtým nikdy nebol trestaný. Nebola daná ani žiadna priťažujúca okolnosť. Pokiaľ prokurátor pri okolnostiach spáchania skutku uviedol nerešpektovanie pokynu policajta, tu jednoznačne okresný súd uviedol pri priznaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. d) Tr. zák. (spáchanie trestného činu vo veku blízkom veku mladistvých a táto skutočnosť mala vplyv na rozumovú vyspelosť), že mal v čase spáchania skutku 19 rokov, pričom aj vzhľadom na jeho vek si neuvedomoval dôsledky svojho konania, o čom mal práve svedčiť aj fakt, že po tom, ako bol zastavovaný policajtmí, sa snažil o útek. Existenciu uvedenej poľahčujúcej okolnosti však už prokurátor nenamietal.

Počas celého konania, a to už od zadržania, sa v celom rozsahu priznával k spáchaniu skutku a jeho spáchanie úprimne oľutoval. Jeho konanie je skutočne možné považovať aj vzhľadom na spôsob a okolnosti jeho spáchania za mladícku nerozvážnosť a exces, resp. skratové konanie. Má za to, že z jeho postoja k spáchaniu trestného činu možno jednoznačne usúdiť, že sa poučil a v budúcnosti sa už podobného konania nedopustí (aj vzhľadom na rodinné, sociálne a pracovné zázemie) a celá situácia a samotné prejednanie prípadu v trestnoprávnej rovine je pre neho veľkým ponaučením, výstrahou do budúcnosti a malo na jeho osobu silný výchovný vplyv. Kladne je navyše potrebné hodnotiť aj jeho postoj po spáchaní tohto skutku, kedy sa riadne zamestnal na trvalý pracovný pomer, pracuje, má trvalý príjem a má snahu zaradiť sa ako riadny člen do spoločnosti. Poukázal aj na skutočnosť, že len v mesiaci jún 2021 ukončil stredoškolské štúdium, zamestnal sa krátko po skončení štúdia. Každý človek si podľa neho zaslúži šancu.

Uloženie tzv. alternatívneho trestu - peňažného trestu považuje za správne v súlade so zásadami na ukládanie trestov, pričom boli splnené podmienky na jeho uloženie. Rovnako považuje za primeranú výšku uloženého peňažného trestu, a to aj vzhľadom na jeho nízky vek a majetkové pomery. Aj trest zákazu činnosti je rovnako primeraný a zákonný a vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, ako aj na jeho osobu. Návrh prokurátora v tomto smere považuje za neprimerane prísny.

Záverom svojho vyjadrenia navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol, pretože nie je dôvodné.

Na verejnom zasadnutí krajský prokurátor uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného odvolania a dôvodov v ňom uvedených. V konaní obžalovaného nešlo o ojedinelý exces, tento sa dopustil viacerých priestupkov na úseku dopravy. Navrhol preto rozhodnúť v intenciách písomne podaného odvolania a obžalovanému ukladať trest prísnejší, a to peňažný trest minimálne vo výške 1.000,- Eur a primeraný náhradný trest odňatia slobody, v primeranej dĺžke. Zároveň navrhol ukladať aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu minimálne 30 mesiacov.

Naproti tomu obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že uložený trest je primeraný z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie. Obžalovaný spáchal skutok vo veku blízkom veku mladistvých, celé konanie mu je veľkým ponaučením do budúcnosti, aby viedol riadny život. Vzhľadom na uvedené navrhol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že ľutuje, čo sa stalo. Bolo to pre neho ponaučením. V plnom rozsahu sa pridržiaval vyjadrenia svojho obhajcu a navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania okresného prokurátora zistil, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodné.

Primárne je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného, ktorým bol uznaný za vinného zo skutku napadnutého rozsudku právne kvalifikovaného ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo skutku uvedeného v obžalobe, pričom následne na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedal kladne, „áno“, preto okresný súd po procesnom postupe podľa § 257 ods. 7 Tr. por. jeho vyhlásenie uznesením prijal.

Preskúmavajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, dospel krajský súd čiastočne k inému záveru ako okresný súd, nakoľko možno považovať uložený trest za neprimerane mierny, v dôsledku čoho odvolanie okresného prokurátora považoval za čiastočne dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. v celom výroku o treste zrušil a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste sám.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že okresný súd správne ustálil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností na 3 : 0, keď u obžalovaného zistil poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písm. d), j), l) Tr. zák., t.j., že spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých a táto skutočnosť mala vplyv na jeho rozumovú spôsobilosť, viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a k trestnému činu sa priznal a úprimne ho oľutoval. Na druhej strane u neho správne nezistil žiadnu príťažujúcu okolnosť. V reakcii na odvolacie námietky okresného prokurátora krajský súd zdôrazňuje, že takto ustálený pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností ustálil aj odvolací súd. Stotožnil sa s argumentáciou okresného súdu na strane 3 rozsudku pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák. aj napriek tomu, že sa obžalovaný viackrát dopustil priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a to s poukazom na ich charakter, menšiu závažnosť, o čom svedčí výška uložených pokút, ako aj to, že mu nebola uložená sankcia zákazu činnosti. Keďže poľahčujúce okolnosti prevažovali nad príťažujúcimi, došlo podľa ust. § 38 ods. 3, 8 Tr. zák. k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu, a preto bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody až do 8 mesiacov. Odvolací súd okrem pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností zároveň podľa ust.

§ 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadol aj na mieru závažnosti poľahčujúcich okolností, ktoré pomerne významne vyznievali v prospech obžalovaného.

V neprospech obžalovaného možno hodnotiť stupeň ovplyvnenia alkoholom v čase činu, ako aj spôsob spáchania činu, keďže nerešpektoval výzvu hliadky PZ na zastavenie motorového vozidla, dal sa na útek najskôr na vozidle, pričom v úteku pokračoval aj po vystúpení z neho.

Naproti tomu možno, okrem vyššie uvedených poľahčujúcich okolností, v jeho prospech hodnotiť, že nejde o osobu s kriminálnou minulosťou, keď tento doposiaľ nebol súdne trestaný. V osobnom motorovom vozidle bol pri jeho vedení v čase skutku sám a nespôsobil žiadnu škodu.

Odvolačný súd taktiež dospel k záveru, prihliadajúc aj na typovú závažnosť trestného činu premietnutú do trestnej sadzby, že na dosiahnutie účelu trestu u obžalovaného nebolo potrebné pôsobiť uložením najprísnejšieho druhu trestu, a to trestu odňatia slobody. Súd prvého stupňa potom postupoval správne pokiaľ obžalovanému uložil ako najvhodnejší pre jeho prevýchovu alternatívny druh trestu, a to peňažný trest. Keďže obžalovaný sa dopustil uvedeného prečinu v súvislosti s vedením osobného motorového vozidla, okresný súd nepochybil pokiaľ mu ukladal aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. S poukazom na vyššie uvedené okolnosti prípadu svedčiace v neprospech obžalovaného by uloženie peňažného trestu vo výmere 600,- Eur a trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 15 mesiacov bolo neprimerane mierne. Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd obžalovanému zvýšil výmery uložených trestov, a to trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 2 roky a peňažného trestu na sumu 800,- Eur. Zároveň obžalovanému uložil pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac. Prihliadol pritom na osobné a majetkové pomery obžalovaného, ktorý má mesačný príjem netto cca 800,- Eur.

Takto uložené druhy trestov popri sebe, vrátane ich výmery, obsahujú v dostatočnom rozsahu prvok represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, zároveň postačujú na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. a zodpovedajú aj všetkým ďalším zákonným ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukladanie trestov.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní okresného prokurátora, považujúc ho za čiastočne dôvodné, rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.